

Kirsti Kuronen: Likkojen lipas (Karisto, 2011)

Likkojen lipas on runokirja ystävydestä, lapsuusmuistoista ja nuoruuden kasvukivuista. Sitä kertovat vuoroin Taika ja Aamu, parhaat ystävykset ja toistensa vastakohdat: haaveileva runotyttö ja suoraviivaisempi realisti. Teksteillä tytöt jäsentävät maailmaansa, jossa ihastumisen ruusunpunaisuus vaihtuu lennossa odotusten – omien ja toisten – kuorruttamaksi arjeksi. Hahmoja kuvataan pintaa syvemmältä ja ilman aikuisen holhoavaa katsetta. Keskiössä ovat kasvamisen suloiset puolet.

Kenelle? Yläkouluikäisille ja miksei vanhemmillekin tytöille ja nuorille naisille. **Kurosen** runot ovat monipuolisia ja helposti lähestyttäviä – oiva askel lyriikan maailmaan.

VALOKUVIA

▪ Taikan ja Aamun tarinaa kerrotaan erityisesti kuvien kautta. Etsi omista valokuvistasi muutama mielenkiintoinen kuva, tai leikkaa lehdistä sinua kiinnostavia, erilaisia kuvia. Tutki kuvia objektiivisesti, eli siten, kuin et tuntisi kuvan henkilöitä tai tietäisi kuvaa edeltävistä tapahtumista mitään. Kirjoita yksityiskohtaisesti mitä näet kuvassa, ja kuvittele sitten muillakin aisteilla kuvassa näkyvä tilanne mahdollisimman eläväiseksi. Voit jatkotyöstää tekstiäsi muokkaamalla kuvauksesta runon tai tarinan.

HENKILÖKUVAUS

TAIKA HELMI EMILIA

<i>synnyin</i>	<i>Ennen päivänlaskua</i>
<i>hiukseni</i>	<i>Takussa</i>
<i>lempiruokani</i>	<i>Porkkanalaatikko</i>
<i>paras biisi</i>	<i>Pikkuveli</i>
<i>pelkään</i>	<i>Itseäni ja pään sumuja</i>
<i>ystäväni</i>	<i>Aamu</i>
<i>harrastukseni</i>	<i>Kivet ja unet</i>
<i>haluaisin tavata</i>	<i>Vilja-Tuulian</i>
<i>hartain toiveeni</i>	<i>Salainen</i>
<i>mottoni</i>	<i>Sammakkoa en syö</i>

(s. 29.)

- Taika ja Aamu ovat tehneet itsestään henkilökuvat listaamalla yllä olevia asioita. Tee oma henkilökuvauksesi joko itsestäsi tai henkilöhahmosta! Voit keksiä esimerkkilistan lisäksi vielä muitakin faktoja, kuten inhokkiasia, suosikkipaikka, tai lempiuni.

24/7

VÄSY

*tyynyllä ennen unta
ma-ti-ke-to-pe-la-su*

*pyörän polkimien tahdissa
ma-ti-ke-to-pe-la-su*

*cooperin askelissa
uimavetojen rytmissä
ma-ti-ke-to-pe-la-su*

*polulla pomppien
aseman tunnelissa
suojatien viivoilla
ma-ti-ke-to-pe-la-su*

aivosairauksia paossa?

*järjestyksessä
lopusta alkuun*

su-la-PE-TO-ke-ti-ma

edes sinne ja takaisin

*Aamulla
kotona
kemian tunnilla
tuubassa
sumussa
sairaalassa
ma-ti-ke-to-*

*houreessa
kuumeen kourassa
jäähköt sikseen
ympyrän säteet
prepositiot
sijamuodot
rektiovirheet
alkavat ottamaan päähän
ja kielarit
su-ma-*

(s. 38-39.)

- Millaisia askareita sinun viikkoosi kuuluu? Mitä teet joka päivä matiketopelasu? Entä mitä puuhaillet arkisin? Mitä teet vain viikonloppuisin? Millaisia asioita kuuluu päivään, entä yöhön? Mitä tehdään vain koulussa, mitä vain kotona? Listaa kaikkea viikkoosi kuuluvaa tekemistä ja ajatusta, ja kirjoita niistä runo.

MINNE POLKU VIE?

Toisessa kuvassa metsä hoitaa.

*Valkoisten vuokkojen rintama
vie vihreimpään*

*köpy polulla
nuoli kohti koillista
astelen sivuun*

*sammal polviin saakka
johtaa juurakkoon
tie katoaa
neulasten varsitessa
avautuu*

*valtaistuimen pehmeä
maan tuoksu*

*siinä istumassa Hän
joka vastaa
kuvaani peilissä*

*olen raikkaampi kuin syntyneenä
täydempi kuin vadillinen
vatukoita veljen sylissä*

*ravisuttaa, heittelen
hiukseni ympäri
metsää joka
aina toivottaa
huomenta ja päivää*

*öisin ei kuiski pienintäkään
pahaa, karikkeena
kertoo olipa kerran ja
elivä't onnellisina*

*metsän piirissä kierrän
avonaista ympyrää*

jäädä tai lähteä

(s. 76 -77.)

▪ Tytöt kulkevat metsäpolkua paikkaan, joka on ihmeellinen ja jossa kaikki on hyvin. Millainen on sinun paikkasi polku, millaisen maiseman läpi se kuljettaa ja millaiseen paikkaan se vie? Käytä kaikkia aisteja kuvaillessasi polkua ja omaa paikkaasi.

LIPAS

Seitsemännessä kuvassa lipas täyttyy.

Kerään lukolliseen lippaaseen, kaiken

*ahvenruohot rairuohot raivot
harpin haarukan rukkasen
muistitikun tukkatakun
kastemekon kastemadon kastehelmen
vinon pannulapun, pannukakkupinon
riimit ja raamit, rimpsut ja kimpsut
luokkakuvat koulukirjat
nimittelyt sadattelut sateet
nukensängyt leikkimökit
metsäaukean puron niityn 6*

ja pehmoelukat, joka ikisen murmeli

lipas kiinni, kliks

*kaivan kuopan kiven juureen
mullat päälle ja menoksi*

*Vuosien kuluttua kasvaa kalliokielo
aistikkuuden alla myrkky*

*siinä vieressä satunnainen lipas
työntää kurjenpolvia
- hmm, varistaa herkästi*

kalliokielo sentään Elegantti

(s. 86-87)

- Likkojen lipas täyttyy tässä runossa ja sinne kerätään monenmoisia asioita ennen sen lukitsemista. Mitä sinun salaiseen lippaaseesi kuuluu, millaisia asioita keräisit ja säilöisit sinne? Millainen oma lippaasi on, onko se pieni vai suuri, koristeellinen vai yksinkertainen rasia? Minne sen piilottaisit?